

Vodný Žurnál

Štvrťročník
2. ročník
2/2010

Prinášame Vám to najcennejšie...

☒ **Následky povodní vo VVS, a.s.**

☒ **Aj ČOV-ka má svoje srdce**

☒ **Sme hrdí na to, že dodávame to najcennejšie - zdravú pitnú vodu**

Obsah

Aktuality 3

**Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu
Osvedčenie o akreditácii je záväzkom
i povinnosťou**

**Symbolickým výkopom sa začala
výstavba vodovodu Svidník – Me-
dzianky**

**Kvalita vody pod prísnyim dohľadom
Zelené mesto**

Povodne 5

Športové hry VVS, a.s.

Rožňava 2010 7

O ľuďoch 8

Aj ČOV-ka má svoje srdce

**Sme hrdí na to, že dodávame to
najcennejšie – zdravú pitnú vodu**

Poviedka 15

Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu...

Asociácia vodárenských spoločností (AVS) pripravila na jún 2010 pokračovanie komunikačnej kampane Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu. Do kampane sa zapojila i VVS, a.s. ako člen AVS.

Ambíciou celoplošnej mediálnej kampane je informovať zákazníkov vodárenských spoločností o kvalite pitnej vody z verejného vodovodu, ktorá je vhodným riešením pitného režimu a prispieva ku zdraviu obyvateľstva.

Ako produkt a potravina podlieha prísnyim zákonným normám SR a EÚ, je pravidelne monitorovaná príslušnými regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva. Odborníci ju odporúčajú na každodennú neobmedzenú konzumáciu, jej ideálne zloženie vplyva pozitívne na ľudský organizmus. Nápoj z vodovodu je jediná tekutina, po ktorú si nemusíme chodiť do obchodu, zákazníci čaká priamo v ich domovoch, stačí otočiť "kohútikom". A to bez toho, aby sme zaťažili životné prostredie plastovými obalmi.

Kampaň je pokračovaním komunikácie z jesene minulého roku. Vtedy sa produkt voda z vodovodu ocitol v celoslovenských médiách prvýkrát. Cieľom komunikácie bolo jednoduchou a dostupnou formou osloviť obyvateľov Slovenska, pripomenúť im existenciu pitnej vody z vodovodu ako nápoja.

Asociácia vodárenských spoločností vyhodnocovala výsledky kampane realizáciou prieskumu v zákazníckych centrách vodárenských spoločností, vrátane 9 závodov VVS, a.s.. Prieskum bol uskutočnený dotazníkovou metódou v čase od 1. januára do 28. februára 2010 na vzorke 719 respondentov. Z jeho výsledkov okrem iného vyplynulo, že 65 % respondentov si myslí, že pitná voda z vodovodu na Slovensku patrí k najlepším na svete, 76% opýtaných považuje vodu z vodovodu za chutný nápoj a 70% sa kampaň Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu doslova páčila.

Tohtoročná komunikácia je zameraná predovšetkým na ženy, ktoré najčastejšie riešia rodinné nákupy. Do informačnej kampane autori vložili i názory odborníkov na vodu z vodovodu: lekárov, hygienikov, špecialistov na vodárenstvo, ktorí odporúčajú tento nápoj, pretože sú presvedčení o jeho vhodnosti na pitný režim. Blížiac sa letné obdobie sa v komunikácii prejavilo zdôraznením informácií o správnom pitnom režime, ktoré budú pre širokú verejnosť prínosom.

Mediálna kampaň sa ale pripomína aj identifikačnými znakmi z minulého roka, ku ktorým patrí známy claim kampane, chytľavá melódia zo skladby Pijem zdravú vodu, nápoj z vodovodu a maskot Kvapka.

Asociácia vodárenských spoločností ani v tejto kampani nezabudla na najmenších spotrebiteľov, pre ktorých má pripravené interaktívne súťaže. Novinkou bude informačná webová stránka: www.pijemzdravuvodu.sk, kde si nájdu potrebné informácie deti i dospelí.

Kampaň Asociácie vodárenských spoločností prezentuje hlavný produkt - pitnú vodu z verejného vodovodu a popisuje jeho benefity. Uvedomujeme si, že jej minuloročný nástup predstavoval istý druh prekvapenia pre trhové prostredie, pretože sa ako nápoj prezentovala aj mediálnou formou. Vodárenské spoločnosti ako výrobcovia a dodávatelia produktu majú rovnaké právo prezentovať svoj produkt ako iné štandardné podnikateľské subjekty.

Členovia Asociácie vodárenských spoločností sa finančne podieľajú na kampani, ktorá nie je účinná, ale informačná a pripomínacia. Jej cieľom je upozorňovať, že pitný režim, ktorý je začiatkom leta nanajvýš aktuálny, má viac alternatív a jednou z nich je aj pitná voda, ktorá je ľahko dostupná, zdravá, kvalitná a lacná.

(šefr.)

Vodný žurnál – časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, 040 01. www.vvs-as.sk.

Vydavateľ: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01. **Šéfredaktor:** Mgr. Martina Hidvéghyová, **e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk, **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Adriana Marušinová **e-mail:** marusinova@penelopa.sk, **Zodpovedný redaktor:** PhDr. Peter Furmaník, **Redaktori:** Mgr. Andrea Milke, Helena Sviatková, Helena Sičáková, Ing. Jana Petraková, Henrieta Krištofová, Jana Pavliková, Mgr. Ivana Adamečková, Bc. Eva Harakalová, Gabriela Ďurková, Alena Pangráčová-Piterová. **Sídlo redakcie, príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01, **tel./fax:** +42155 677 00 76. **Grafika a sadzba:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., **Tlač:** Rotaprint Košice. Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, grafiky a fotografií vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie. Nepredajné.

Osvedčenie o akreditácii je záväzkom i povinnosťou

Na tlačovej konferencii, ktorá sa pri príležitosti Svetového dňa vody uskutočnila v priestoroch ČOV Prešov - Kendice, vedenie spoločnosti informovalo zástupcov médií o tom, že sa rozrástol počet akreditovaných laboratórií pitných i odpadových vôd. V roku 2009 sa totiž začala príprava akreditácie **Laboratória odpadových vôd Humenné a Laboratória odpadových vôd Prešov-Kendice**. Obidve pracoviská proces akreditácie úspešne ukončili v marci 2010, čoho dokladom je vydanie osvedčenia o akreditácii Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS).

Pred objektívnymi fotoreportérmi potom vedúca útvaru chemicko-technologických činností VVS, a.s., **Ing. Nataša Riganová** (na fotografii vľavo) slávnostne odovzdala osvedčenie o akreditácii generálnemu riaditeľovi a predsedovi predstavenstva **Ing. Stanislavovi Hrehovi**. Obaja sa zhodli v tom, že získanie osvedčenia o akreditácii laboratórií je pre pracovníkov vodárenskej spoločnosti nielen určitou formou ocenenia ich práce, ale v prvom rade je to **záväzok i povinnosť** aj naďalej dodávať ľuďom kvalitnú a zdravotne bezchybnú pitnú vodu a rovnako kvalitne a zodpovedne odvádzať a čistiť odpadové vody.

V druhej časti tlačovej konferencie ekonomická riaditeľka **Ing. Anita Gašparíková** informovala novinárov o tom, že v posledných rokoch stúpa počet neuhradených pohľadávok, a preto bude spoločnosť odteraz postupovať **voči neplatičom** ráznejšie a sofistikovanejšie. Dlhो očakávaný systémový nástroj na vymáhanie pohľadávok je už kompletne dobudovaný.

„Ide o elektronický systém, ktorý bude pracovníkov závodov informovať o nezaplatení pohľadávky zo strany toho-ktorého odberateľa a umožní operatívne realizovať odstávky od siete. Systém sme skúšobne spustili najprv v michalovskom, neskôr v košickom a humenskom závode a do konca polroka ho rozšírime na všetky závody. Prispeje k zrýchleniu a sprehľadneniu celého procesu vymáhania pohľadávok,“ zdôraznila inžinierka Gašparíková. Po oficiálnej časti konferencie si zástupcovia médií prezreli priestory čerstvo akreditovaného Laboratória odpadových vôd Prešov-Kendice a areál tamojšej ČOV. Živo sa zaujímali o proces čistenia vôd a nakladanie s odpadom. Z úst riaditeľa prešovského závodu **Ing. Jozefa Polomského** a vedúceho prevádzky ČOV **Ing. Jána Angelo-viča** sa novinári dozvedeli, že ide o modernú čistiareň s mechanickým a biologickým stupňom čistenia a s kalovým a plynovým hospodárstvom. Čistiareň, v ktorej pracuje 44 ľudí, má projektovanú kapacitu 113 788 ekvivalentných obyvateľov a jej špecifikom po rekonštrukcii a intenzifikácii je zvýšené biologické odstraňovanie fosforu. **(fur.)**

Symbolickým výkopom sa začala výstavba vodovodu Svidník - Medzianky

Vystúpenie súboru mažoretiek Svitanky a malých spevákov z jednej zo svidníckych základných škôl dotváralo slávnostnú atmosféru na námestí v centre Svidníka. Symbolickým výkopom sa tam 11. mája spustila dlho očakávaná 2. etapa budovania vodovodu v rámci projektu **„Svidník - Medzianky, prívod vody z vodárenskej nádrže Starina“**, ktorý by mal zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody pre obyvateľov Svidníka, Stropkova, Gíraltoviec a Šarišského Štiavniku.

Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VVS, a.s., **Ing. Stanislav Hreh** na následnej tlačovej konferencii zdôraznil, že prvá etapa sa realizovala ešte v rokoch 1998 - 2004, keď boli po-

ložené vodovodné siete po Gíraltovcach - zo štátnych prostriedkov. Dodnes sú to však podľa inžiniera Hrehu iba suchovody, keďže v nich voda neprúdi. „Čakalo sa na dotáciu z Európskej únie, ktorá by pomohla zabezpečiť druhú etapu projektu a dotiahla vodu zo Stariny do potrubia.“

Ako generálny riaditeľ ďalej uviedol, napojenie regiónu pod Duklou na Starinu zabezpečí pre jeho obyvateľov dostatok kvalitnej pitnej vody. „Hoci treba povedať, že tento región nikdy nemal problém s kvalitou pitnej vody, ale s jej množstvom, a to najmä v suchých obdobiach, kedy lokálne zdroje vody nepostačovali.“

Celkové náklady na výstavbu vodovodu v dĺžke 28 938 metrov, ktorým sa zabezpečí dostatok pitnej vody pre viac ako 27 700 obyvateľov, predstavujú 11 143 milióna eur, pričom z Kohéznych fondov EÚ sa využije 8 725 milióna eur. Zvyšné financie sú zo štátneho rozpočtu a z vlastných zdrojov VVS, a.s.

Investičný riaditeľ Ing. Róbert Hézsely spresnil, že pôjde o gravitačný vodovod s prevýšením do 210 metrov, vybudovaný bude z moderného a kvalitného materiálu - tvárnej liatiny, pričom rúry budú zvnútra aj zvonka chránené a životnosť takéhoto potrubia je viac ako sto rokov. Zhotoviteľom stavby je michalovská spoločnosť Ekostav, a.s., ktorá na východnom Sloven-

sku už postavila niekoľko vodárenských objektov. Podľa predsedu predstavenstva spoločnosti Ing. Jozefa Saloku pôjde o pomerne náročnú stavbu, keďže potrubie bude križovať rieku Ondava, jedenástrkrát štátnu cestu i viaceré miestne komunikácie.

Spokojnosť s tým, že sa začalo s výstavbou vodovodu, počas slávnostného výkopu i na tlačovej konferencii neskrýval primátor Svidníka Ing. Michal Bartko. „Som rád, že sa podarilo získať peniaze na túto investíciu, o ktorú som aj ja sám dlho bojoval. Je to veľmi potrebné dieľo, lebo voda je vzácna tekutina.“

(fur.)

Kvalita vody pod príslym dohľadom

Pred zákazníckym centrom na Vysokoškolskej 1 v Košiciach sa kľukatil dlhý rad. Bol dôkazom toho, že časti verejnosti naozaj nie je ľahostajné, akú vodu pije. Vladimír Nagy z Košíc doniesol na rozbor vzorku vody zo studne, ktorú má v záhrade. Nepoužíva ju však na pitie, iba na polievanie. To, že obsahuje viac dusičnanov, ho až tak netrápi. „Viacerí známi mi hovorili, že to neprekáža, aspoň bude od toho v záhrade lepšie rásť.“ Celkovo si však akciu pochvaľuje. „Je dobré, že sa to organizuje. Nech sú ľudia informovaní.“

Možnosť dať si bezplatne otestovať vodu zo svojej studne využilo pri príležitosti tohtoročného Svetového dňa vody vyše tisíc obyvateľov Košíc a okolia. Viacerí z nich si pochvalovali, že je to dobre zorganizované. „Teraz je tu pokoj, nikto sa netlačí, nekričí, nepredbieha, nie ako vlni, kedy to z tohto pohľadu bolo trochu nešťastné,“ povedala žena v stredných rokoch so silnejšími okuliarmi. Aj dôchodca Boris Bocko z mestskej časti Myslava vyjadril spokojnosť s tým, že všetko prebieha hladko. „Prišiel som, lebo som zvedavý. Človek by predsa mal vedieť, že nemôže piť hocijakú vodu, ale má piť iba zdravú vodu.“

O vode a najmä o kvalite vody sa hovorilo aj na tohtoročnom piatom ročníku konferencie Kvalita vody vo VVS. Reč bola napríklad aj o tom, že rozšírenie počtu akreditovaných laboratórií je z hľadiska bežného občana, spotrebiteľa, ak sa k nemu táto informácia dostane, ďalším signálom k tomu, že môže

vodárenskej spoločnosti dôverovať. Inak povedané, že môže opäť o čosi viac dôverovať tomu, že pitná voda, ktorú VVS dodáva, je kvalitná a zdravotne bezchybná a nemusí ju nahrádzať balenými vodami z obchodov.

V týchto, ale aj v ďalších súvislostiach Ing. Gabriela Velasová z Útvaru chemicko-technologických činností (ÚCHTČ) zdôraznila, že zavádzanie systémov manažérstva do práce laboratórií pitných a odpadových vôd je už dnes základnou požiadavkou zákazníkov a ďalších zainteresovaných strán. „Je to systém, ktorý má zabezpečovať trvalé zlepšenie kvality. Nestačí ho zaviesť, ale musí sa aj udržiavať. K tomu, aby zavedený systém manažérstva bol funkčný, je potrebné mať ho pod kontrolou, pretože zastavenie znamená krok späť.“

Ďalšia časť konferencie bola venovaná hodnoteniu kvality vody z vodárenských zdrojov, rozvodnej siete a vodojemov a osobitnú pozornosť jej účastníci venovali problematike dusičnanov vo vode z domových studní. Podľa odborníkov sú dusičnany v malom množstve všadeprítomné na zemi, pretože sú súčasťou dusíkového cyklu. Problém nastáva vtedy, ak sa dusičnany vo veľkom množstve dostávajú do vody hnojením liadkovými či organickými hnojivami, únikom odpadových vôd zo žump a septikových nádob.

Trvalejší príjem vody a potravín s vysokým obsahom dusičnanov môže vyvolať nádorové ochorenia a môže mať negatívny vplyv aj na reprodukčné funkcie. Dusičnany reagujú v krvi s hemoglobínom za vzniku methemoglobínu, ktorý nie je schopný prenášať kyslík a takto vzniká riziko vnútorného uduseného najmä u dojčiat. „Keďže tieto zdravotné riziká nie sú zanedbateľné, prítomnosť dusičnanov v pitnej vode nemôžeme brať na ľahkú váhu. V tomto duchu VVS od roku 2006 organizuje bezplatné analýzy dusičnanov vo vzorkách vody z domových studní, o ktoré je vo verejnosti veľký záujem,“ uviedli Ing. Soňa Poláková a Ing. Jana Szanyiová z ÚCHTČ. Ročne sa vykoná v priemere okolo dvetisíc odberov, pričom počet nevyhovujúcich vzoriek sa v minulých rokoch pohyboval na úrovni od 31,2 do 36,1 percenta.

V tomto roku bolo v rámci Svetového dňa vody odobratých 2651 vzoriek studničných vôd, z toho nevyhovujúcich bolo 896, čo je 33,8 percenta čiže viac než v predchádzajúcich rokoch. Najhoršia situácia je v okrese Trebišov (nevyhovelo až 67,2 percenta vzoriek), za ním nasledujú okresy Rožňava, Vranov nad Topľou, Košice a Michalovce. Keďže kvalita vody z domových studní je nevyhovujúca, žiada sa ešte otvorenejšie a hlasnejšie ako doposiaľ hovoriť o potrebe napojenia sa obyvateľov na verejné vodovody z dôvodu ochrany ich vlastného zdravia, zhodli sa účastníci konferencie.

(fur.)

Spoločnosti VVS a TEKO zaujíma pohľad detí na životné prostredie a jeho ochranu.

Zelené mesto

Generálni riaditelia a predsedovia predstavenstiev spoločností Tepláreň Košice (TEKO), a.s., a VVS, a.s., Ing. Ladislav Lazár a Ing. Stanislav Hreha pri veľkom záujme médií predstavili v košickom štúdiu Slovenského rozhlasu projekt Zelené mesto. Bohaté zastúpenie novínarskej obce svedčilo o tom, že téma nie je verejnosti ľahostajná. Obidve spoločnosti patria k najvýznamnejším podnikom východoslovenskej metropoly a z hľadiska témy je podstatné najmä to, že obe sa aktívne podieľajú na ochrane životného prostredia.

A práve tu treba hľadať korene projektu Zelené mesto, ktorému nechýba dobrý úmysel a ktorý je určený žiakom košických základných škôl. Zámerom projektu je podporiť záujem detí o životné prostredie a jeho ochranu.

Fantázia a tvorivosť dostali zelenú

Súťažiaci z obidvoch stupňov základných škôl preto dostali za úlohu **namalovať** svoju predstavu o zelenom meste, respektíve **napísať** prácu tematicky súvisiacu so životným prostredím, s jeho tvorbou a ochranou, pričom fantázii a tvorivosti nič nestojí v ceste. „*Zaujíma nás pohľad detí na životné prostredie a jeho ochranu, chceme vedieť ako to vidia svojimi očami. Verím, že dostaneme od detí množstvo zaujímavých a podnetných návrhov. Určite budú medzi nimi práce, ktoré budú obidve spoločnosti priamo inšpirovať k zlepšovaniu starostlivosti o životné prostredie,*“ zdôraznil Ing. Lazár.

Podľa Ing. Hreha zaujímavosťou súťaže je okrem iného aj to, že víťazstvo žiakov - jednotlivcov bude prínosom pre celý kolektív, triedu i školu. Medzi cenami je napríklad výlet do Vysokých Tatier, exkurzie do vybraných vodárenských objektov, výsadba zelene v okolí školy a origi-

nálne stojany s pitnou vodou v priestoroch škôl. „*Ale aj mimo súťaže plánujeme postupne i do ďalších základných škôl osadiť stojany s pitnou vodou. Očakávame, že deti budú piť radšej vodu ako prisludzované nápoje, od ktorých iba priberajú,*“ poznamenal generálny riaditeľ VVS. Ing. Lazár k tomu dodal, že na osadzovanie stojanov s pitnou vodou v košických ZŠ by sa v prípade potreby mohla spolupodieľať aj spoločnosť TEKO.

Miliónové investície do životného prostredia

V odpovedi na novinársku otázku, akými konkrétnymi spôsobmi sa košická tepláreň podieľa na tvorbe a ochrane životného prostredia, Ing. Lazár uviedol napríklad mnohomiliónové **investície do modernizácie kotlov**, ktoré budú produkovať menšie množstvá emisií, a tiež **investície do filtračných zariadení**.

Ing. Hreha ako jeden z mnohých príkladov menoval vývozy a odbornú likvidáciu obsahu domových žump v rámci projektu **Čisté obce**, ktorý získal Národnú podnikateľskú cenu za životné prostredie v SR 2009 a tiež fakt, že z eurofondov „prakticky polovica išla na budovanie kanalizácií.“ Spomenul aj **intenzifikáciu čistiarní odpadových vôd v Košiciach a Prešove**.

Pripoja sa aj ďalšie firmy?

Ing. Lazár a Ing. Hreha na záver poznamenali, že projekt Zelené mesto vôbec nechápu ako jednorazovú záležitosť, ale že by v ňom chceli pokračovať i v budúcich rokoch, a to aj za účasti ďalších košických firiem. „*Všetkých tých firiem, ktorým životné prostredie naozaj nie je ľahostajné,*“ zhodne potvrdili obidvaja generálni riaditelia.

Bližšie informácie o projekte možno nájsť **na webových stránkach obidvoch spoločností**, ako aj na stránke zriadenej špeciálne pre tento účel - **www.zelenemesto.sk** (red.)

Následky povodní vo VVS, a.s.

Júnové rozsiahle povodne mali katastrofálne dôsledky pre tisíce obyvateľov na Slovensku, spôsobili aj veľké škody na vodohospodárskych objektoch.

Aké škody spôsobili povodne v mieste Vašej pôsobnosti a aké boli majetkové škody VVS, a.s. za daný závod?

VVS, a.s. závod Trebišov

Povodňová situácia nastala v okrese Trebišov dňa 16. 5. 2010. Spôsobila škody a problémy najmä na kanalizáciách a ČOV. Metódou „Insituform“ bola vykonaná oprava kanalizačnej zhybky v Trebišove v hodnote 12 000 €. K dátumu 7. 6. 2010 bola zaplavená ČOV Borša a problémy s vysokou hladinou podzemnej vody pretrvávajú na tlakovej kanalizácii Trebišov – miestna časť Paričov. Zásobovanie pitnou vodou bolo plynu-

lé napriek zaliatiu vodných zdrojov v Slovenskom Novom Meste.

Jana Pavlíková,
závod Trebišov

VVS, a.s. závod Michalovce

Počas povodňových stavov boli všetky vodohospodárske objekty závodu Michalovce moni-

torované a na základe zistení prijímané operačné opatrenia pre zabezpečenie dodávky pitnej vody a odvádzanie odpadových vôd.

Povodňová situácia v pôsobnosti závodu Michalovce bola sprevádzaná len zvýšenými nákladmi na činnosť prečerpávacích staníc na ČOV Michalovce a ČOV Sobrance.

Majetkové škody spôsobené povodňami na vodohospodárskych objektoch závodu Michalovce neevduje.

Ing. Jana Petráková, závod Michalovce

VVS, a.s. závod Prešov

Povodne spôsobili množstvo škôd.

Jednou z najväčších je zaplavenie ČOV mesta Prešov so sídlom v obci Kendice, ako aj ďalších menších ČOV – Kapušany, Dulová Ves, Torrysa, Ličartovce, Sabinov, Lipany. Došlo k utr-

nutiu a odpaveniu vodovodných a kanalizačných potrubí v dôsledku odpavenia brehov alebo v menej zložitých prípadoch boli podzemné vedenia obnažené. Zaplavené boli zberné územia s priesakom zakalenej vody do zberných studní vodných zdrojov, ktoré je nutné pred opätovným uvedením do prevádzky viackrát vyčerpať a vydezinfikovať. Zaplavené boli aj strojovne – strojné a elektro časti čerpacích staníc. Odpavené boli aj časti nehnuteľností, na ktorých je prístupová cesta k vodnému zdroju Brezovica III.

Sičáková Helena, závod Prešov

VVS, a.s. závod Humenné

Škody spôsobené povodňami v mieste pôsobenia VVS, a.s. závod Humenné:

Vyplavenie zhybky pod riekou Uda (PVC 110 + el.pripojka pre ČS - Adidovce, likvidácia nánosov bahna po zaplavení vstup.ČS a výusti z ČOV - ČOV Kmenica n/Cir, likvidácia nánosov bahna po zaplavení vstup.ČS a výusti z ČOV - ČOV Myslina, likvidácia nánosov bahna po zaplavení odľahčovacej stoky a vyústneho objektu - Jasenov, zaplavenie objektu PČS poškodenie podlahy a fasády a omietok - PČS 1. Máj Humenné, zaplavenie objektu PČS a poškodenie šnekového čerpadla - PČS 1. Máj Humenné, zaplavenie objektu PČS Lackovce č.1 - po-

škodenie el. inštalácie - PČS Lackovce č.1, podmytie výustného objektu odľahčovacej stoky - Humenné ul.Kudlovská, poškodené (pretrhnuté) závb. Potrubie PVC DN 90 do VDJ Kalinov - Kalinov, poškodené potrubie zhybky, oceľ DN 200 vo vodnom toku Vydraňky - Medzilaborce, poškodené potrubie zhybky, PVC DN 100 vo vodnom toku - Výrava.

Výška celkovej odhadovanej škody je 39 310 EUR.

**Eva Harakaľová,
závod Humenné**

VVS, a.s. závod Vranov n/Topľou

Škody spôsobené povodňami v mieste pôsobenia VVS, a.s. závod Humenné:

- Poškodenie, vymytie prístupovej cesty k vodojemu v dĺžke 250 m - VDJ Jusková Voľa, Dovozy vody do VDJ, zamoknutie elektr. silového káblu pre VDJ - VDJ Žalobín, poškodenie, vymytie prístupovej cesty k vodojemu v dĺžke 350 m - VDJ Košarovce, zničené, oplotenie vodného zdroja,

zaplavenie VZ - ČS Slov. Kajňa, zaplavenie VŠ pre obce Čičava a Merník - VŠ Čičava, Merník, zničený OO, poškodené oplotenie, devastácia záchyty - OO Petrovce, zosuv pôdy, poškodenie prírodného potrubia do VDJ - VDJ Hlinné, zatopenie areálu ČOV, administratívnej a prevádzkovej budovy do výšky 15 cm - ČOV Bystré, zatopenie areálu ČOV, prevádzkovej budovy a terciálneho dočistenia do výšky 10 cm - ČOV Vranov n. T., zatopenie PČS - PČS Jarková VT, PČS Ortáše VT. Výška celkovej odhadovanej škody je 18 800 EUR.

**Gabriela Liptáková,
závod Vranov n/Topľou**

VVS, a.s. závod Svidník

Počas májových a júnových povodní bol pretrhnutý kanalizačný zberač z obce Krajná Poľana do Hunkoviec DN 300 v dĺžke 45 m pozdĺž toku Ladomírka. K poškodeniu došlo odpávaním terénu, v ktorom bolo uložené kanalizačné potrubie. Zaplavené a odstavené boli vodné zdroje, tiež zničené ich oplotenie v Stropkove, Havaji, Bukovciach, Potokoch, Miňovciach, Nižnej Olšave a Kapišovej.

Poškodené bolo výtlačné potrubie z ČS k vodojemu na vodovode Bukovce a na vodovode v Stropkove. Celkové škody na vodohospodárskych zariadeniach v správe závodu Svidník spôsobených povodňami predstavujú 46 500 €.

**Mgr. Ivana Adamečková,
závod Svidník**

VVS, a.s. závod Bardejov

Odhad výšky škôd spôsobených povodňami na vodohospodárskych zariadeniach v správe VVS, a.s. Košice, Závod Bardejov.

Pri záplavových vodách v dňoch 2. – 5. 6. 2010 vznikli najväčšie škody na ČOV Bardejov podmytím a narušením protipovodňového ochranného valu. Náklady na odstránenie a opravu poškodeného telesa odhadujeme na 400 000,- EUR. Z ďalších zariadení došlo k väčšiemu poškodeniu vodovodného potrubia a elektrického káblu v obci Kružľov so škodou cca 5800,- EUR, zato-

pením vrtov, pretrhnutím káblov a poškodením elektrorozvádzačov v obciach Mokroluh a Rokytov vo výške cca 8600,- EUR. Celková výška škôd za závod Bardejov je odhadnutá na 427 100,- EUR.

**Mgr. Mojdis,
závod Bardejov**

Športové hry VVS, a.s. ROŽŇAVA 2010

V spoločnosti VVS, a.s. Košice je už tradíciou každoročné organizovanie športových hier pracovníkov spoločnosti vo vybraných športových disciplínach. Naposledy sme sa pri tejto príležitosti stretli v Košiciach a tento rok pripadla úloha organizácie Závodu Rožňava.

V spoločnosti VVS, a.s. Košice je už tradíciou každoročné organizovanie športových hier pracovníkov spoločnosti vo vybraných športových disciplínach. Naposledy sme sa pri tejto príležitosti stretli v Košiciach a tento rok pripadla úloha organizácie Závo-

závod Michalovce. Všetko sa odohrávalo v meste Rožňava v priestoroch telocvični základných, stredných škôl a v krásnom prostredí honosného kaštieľa Betliar. Pre všetkých súťažiacich boli pripravené víťazné trofe-

Hry Rožňava

Slávnostné otvorenie Športových hier VVS, a.s., Rožňava 2010

1. miesto v disciplíne Malý futbal získalo družstvo závodu Michalovce

du Rožňava. Riaditeľ závodu Ing. Stanislav Prcúch prisľúbil, že urobí všetko preto, aby 11. júna 2010 zorganizoval a odštartoval športové hry na najvyššej úrovni s čo najväčšou účasťou pracovníkov a čo najväčším obsadením športových disciplín. A tak sa aj stalo, pracovníci, ženy aj muži, si mohli počas celého dňa a krásneho slnečného počasia zasúťažiť v disciplínach volejbal, nohejbal, malý futbal, stolný tenis, tenis štvorhra, letný branný biatlon, bowling a pištoľová športová strelba. Organizačný štáb vyhodnotil v každej športovej disciplíne prvé tri miesta ako aj celkové umiestnenie z pomedzi všetkých vodárenských závodov. Prvé miesto po sčítaní všetkých bodov si z pomedzi jednotlivých závodov vybojoval závod Rožňava. Druhé miesto patril závodu Košice a na treťom mieste sa umiestnil

je, atraktívne ceny a samozrejme nezabudnuteľný spoločensko- kultúrny večer v priestoroch Radnice na námestí Baníkov v Rožňave. Veríme, že tradícia týchto športových hier vodárenských pracovníkov potvrdí aj tento rok svoj zmysel a naplno sa prejaví vodárenská bojovnosť a chuť zvíťaziť.

Organizátorom tých budúcoročných športových hier je Závod Trebišov. **(red.)**

Celkové vyhodnotenie závodov VVS, a.s., Košice

Disciplína	1. miesto	2. miesto	3. miesto
Bowling	Ing. Milan Bartko - primátor SK	Ing. Gabriel Fedák - KE	Ing. Michal Ševčík - BJ
Letný branný biatlon (MUŽI)	Ing. Gabriel Sabo - MI	Imrich Mihók - KE	Ján Leško - VT
Letný branný biatlon (ŽENY)	Ing. Jana Kováčová - KE	Silvia Leštáková - RV	Ing. Erika Husárová - MI
Malý futbal	závod Michalovce	závod Rožňava	závod Prešov
Nohejbal	závod Rožňava	SEVAK, a.s.	závod GR Košice
Strelba	Ing. Milan Daďo - SEVAK, a.s.	Ing. Tibor Jačman - GR	Ing. Jozef Polomský - PO
Stolný tenis	SEVAK, a.s.	závod Michalovce	závod Vranov
Tenis (dvojhra)	Vladimír Trnečka - RV	Jozef Kapráľ - RV	Ing. Stanislav Kentoš - VT
Tenis (zmiešaná štvorhra)	Monika Tóthová - RV Dušan Benco - RV	Ing. Jana Kováčová - KE Ing. Stanislav Kentoš - VT	Ing. Ingrid Mydlová - GR Miloš Belica - HE
Volejbal (MUŽI)	závod Svidník	závod Rožňava	závod Trebišov
Volejbal (ŽENY)	GR Košice	závod Košice	SEVAK, a.s.
ZÁVODY VVS, a.s. celkové hodnotenie	závod Rožňava	závod Košice	závod Michalovce

Michal Gorun: „Moji ľudia sú profesionálni a obetaví pracovníci.
A že občas frflú? Patrí to k vodárčine.“

Aj ČOV-ka má svoje srdce

➔ **Š**tudoval na Vojenskom gymnázii v Banskej Bystrici a po niekoľkých rokoch odkrútených v uniforme zakotvil v roku 1984 vo vranovskom závode bývalých Východoslovenských vodární a kanalizácií, kde si aj doplnil vzdelanie štúdiom na SEŠ v Prešove. Sprvu mal na starosti bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, požiarnu ochranu a civilnú obranu. Od roku 1989 pracuje ako vedúci Hospodárskeho strediska kanalizácií a čistiarní odpadových vôd (ČOV) vranovského závodu VVS, a.s.

Stredisko prevádzkuje dve stovky kilometrov kanalizačných sietí a 4200 kanalizačných prípojkov v rámci celého okresu, 13 ČOV-iek a 150 prečerpávacích staníc.

„V celkovom počte 200 kilometrov sú zarátané kanalizačné potrubia, ktoré patria našej spoločnosti i kanalizácie, ktoré vlastní obce a my ich spravujeme. A čo sa týka uvedeného počtu trinástich čistiarní, ten stav kolíše. Jednak sa v rámci projektu Pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Topľa odstavujú staré, dnes už nevyhovujúce čistiarne a jednak nám pribúdajú ďalšie čistiarne od obcí,“ vysvetľuje vedúci strediska Michal Gorun.

Ako však zdôrazňuje, zväčša ide o malé čistiarne. Obce nemajú na ich obsluhu kvalifikovaný personál, nevedia si zabezpečiť odbornú prevádzku, a tak prichádzajú na to, že výhodnejšie je, keď im čistiareň odborne spravuje vodárenská spoločnosť, ktorá disponuje vysokoškvalifikovanými pracovníkmi. „V najbližšom čase k nám zrejme pribudnú čistiarne v Zámutove a v Benkovciach a je možné, že aj ČOV v Sačurove. Všetko je však predmetom obchodných jednaní a zmlúv medzi obcami a našou spoločnosťou.“

Vedúci strediska M. Gorun (vpravo) a majster P. Sabol vedia, že vo vodárenstve nič nemožno nechať na náhodu.

Kolektív? Ako jedna rodina!

Michal Gorun ako vedúci strediska má svoju kanceláriu v administratívnej budove modernej ČOV Vranov - Lomnica. Keď sme za ním prišli napísať reportáž, hanba - nehanba, nemal nás poriadne ani kde usadiť. „**Prepáčte, máme tu frontové podmienky,**“ hovorí s ospravedlnením.

Tie frontové podmienky však z úst bývalého vojaka neznejú ako lacná fráza. Dodáva, že ČOV-ka funguje len niekoľko mesiacov - od septembra 2009, odkedy je v predčasnom užívaní. Sprvu bežala iba v štvrtinovej prevádzke, postupne nabehla na trojštvrťinový režim, čo znamená, že zo štyroch samostatných technologických línií bežia tri.

Okrem toho je na stavbe čulý ruch - dodávateľské organizácie robia ešte posledné stavebné

úpravy a odstraňujú kolaudačné nedostatky. „**Môže tu za mnou chodiť kto chce, no kým nebude celá ČOV-ka aj stavebne aj technologicky úplne tip-top, moja kancelária a jej vybavenie je to posledné, na čo myslím. Takže preto tie bojové podmienky.**“

Vyjadruje sa ako vojak. A tak ho berú aj jeho podriadení. Majster Peter Sabol o vedúcom vravieva takto: „**Vystupuje rázne, po vojensky, ale k podriadeným má ľudský prístup. Keď treba poradiť, pomôže. Viete, my sme tu všetci ako jedna veľká rodina. Máme medzi sebou - ako sa dnes moderne hovorí - nadštandardné vzťahy, stretávame sa napríklad aj po pracovnom čase.**“

Ale vraj vždy to tak nebolo.

Občas frflú, no nikdy neodmietnu

„**Práca pri prevádzke kanalizácií a čistiarní je ťažká robota v neprijemnom, zapáchajúcom prostredí. A bolo tu vždy ťažké zohnať človeka. Preto tu kedysi pracovala - poviem to priamo - aj všelijaká čvarga,**“ vysvetľuje Michal Gorun a po krátkej odmlke dodáva:

„**Keď som sem prišiel, rozlúčil som sa s absentérmi a tými, čo mali problémy s alkoholom. A vtedy sa začal budovať základ dnešného kolektívu - vec sa má tak, že väčšina z terajšieho tímu sme takí, ktorí tu pracujeme spolu desiatky rokov. Prednedávnom napríklad odišiel do dôchodku kolega Jozef Urban, ktorý si tu odkrútil rovných 40 rokov - od založenia závodu.**“

Medzitým prišlo viacero mladých, pravda, za tie roky sa veľa zmenilo aj inak. „**Pribudla nová,**

Gustáv Balog a Bohuš Oslovič

vislosti si neodpustím jednu poznámku. Vždy sme tu mali Rómov, boli to zväčša veľmi dobrí pracovníci, medzičasom už odišli do dôchodku. Aj v súčasnosti máme jedného Róma. Je to dobrý chlap. Stáva sa však, že zákazníci sa sťažujú a neprajú si, aby k nim trebárs na poruchu na kanalizačnej prípojke alebo na ťahanie a likvidovanie obsahu žumpy išiel Róm. Sú to neprijemné situácie, žiaľ, musím riešiť aj také veci," hovorí vedúci strediska.

A potom krátko predstaví svoj kolektív. „Po definitívnom ukončení projektu Pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Topľa by nás postupne ako sa na vodovodnú a kanalizačnú sieť budú pripájať ďalšie obce - malo byť až 39. Terajšie osadenstvo tvorí 33 ľudí vrátane mňa - typickými profesiami sú strojníci vodohospodárskych zariadení, čističi kanalizačných zariadení, vodiči špeciálnych motorových vozidiel a prevádzkoví elektrikári.“

Mužskú zostavu dopĺňajú dve ženy - Ing. Dagmar Frontová, ktorá je referentkou kontrolingu a má na starosti administratívne práce a styk so zákazníkmi, a upratovačka.

V širokej palete činností strediska je tou menej príjemnou prácou odpájanie neplatičov. Ľudia sú vraj rôzni... Pri vode je to ešte ako-tak, tam odpojenie neplatiča spravidla nie je technicky až tak náročné, ale pri odpájaní od kanalizačnej siete treba vždy kopať - treba rozkopať cestu, chodník, trávnik... Bez toho to nejde. A potom treba dať všetko do poriadku, čo stojí nemalé peniaze.

„Musíme zákazníkov vysvetliť, že to ide na jeho náklady a ak by sa po čase rozhodol opäť napojiť na kanalizačnú sieť, bolo by treba opäť rozkopávať atakďalej. Aj preto sa snažíme

lepšia technika, nové moderné technológie, spoločnosť sa stará o zlepšenie pracovného prostredia a aj časy sú iné, ľudia si viac vážia robotu.“

Vedúci strediska nedá na svojich ľudí dopustiť. „Môžem povedať že moji ľudia sú profesionálni a obetaví pracovníci - robia vždy, keď treba - či je deň alebo noc, či je piatok alebo sviatok. Stáva sa, že občas frflú. A ako vedia frflať? To by ste počúvali... Ja však hovorievam, že frflanie patrí k vodárčine.“

No ešte sa vraj nestalo, aby daktorý z nich odmietol robiť, keď bolo treba na zmene za-

skočiť chorého kolegu alebo keď vyskočilo niečo mimoriadne, napríklad veľká porucha. „Prišli vždy, aj keď už mali s kamarátmi alebo s rodinou niečo dohodnuté alebo aj keď sa im nechcelo. Ale vždy prišli!“ zdôrazňuje majster Peter Sabol.

Široká paleta profesií a činností

V kolektíve nerozlišujú ľudí podľa farby pleti, rasy či národnosti. Rozlišujú vraj len dve skupiny pracovníkov - dobrých a lepších. „V tejto sú-

Jaroslav Geci a Jozef Macko pri kontrole a údržbe elektrostavítok v kolektore

so zákazníkom radšej dohodnúť, presvedčiť ho, že by bolo lepšie, keby zaplatil. Je to výhodnejšie pre neho samého, pre náš kolektív i pre celú vodárenskú spoločnosť," poznamenáva Michal Gorun.

Dúchadlá vháňajú kyslík

Pri zaujímavom rozprávaní vedúceho strediska, teda muža, pre ktorého je vodárenstvo a kanalizácia celoživotnou láskou, čas ubieha ako voda. Káva je už dopitá, je čas prejsť areálom čistiarene a oboznámiť sa s modernými technológiami, ktorými je vybavená.

Je to mechanicko-biologická čistiareň s terciárnym dočistením odpadových vôd. Sú do nej zaústené jednak splaškové a dažďové vody dopravované jednotnou kanalizáciou z Vranova nad Topľou a jednak splaškové vody z mestských častí Čemerné a Lomnica a z obcí Vechec a Kamenná Poruba.

Proces čistenia sa začína na prítoku, kde sú odpadové vody zbavované štrku a piesku, a potom pokračuje hrubými hrablicami, jemnými hrablicami a ďalšími stupňami mechanického a napokon aj biologického čistenia. Tzv. terciárne dočistenie znamená, že očistená voda, ktorá sa vracia do recipientu, je takmer „krištáľovo“ čistá.

Súčasťou technológie sú retenčné nádrže na zachytávanie dažďových vôd.

Aj keď prevádzka čistiarene je plnoautomatická, ľudský faktor nič nenahradí. Chlapi, ktorí majú smenu, všetko kontrolujú na monitoroch počítačov a z času na čas aj fyzicky prejdú a vizuálne prekontrolujú jednotlivé technologické stupne. Aj keď odber kontrolných vzoriek vody je automatizovaný, občas treba vzorky odobrať

aj ručne. Pri odbere vzoriek na prítoku sme takto zastihli čističa kanalizačných zariadení Gustáva Baloga a strojníka vodohospodárskych zariadení Bohuša Osloviča.

O chvíľu mŕime ich kolegov Jozefa Macka a Jaroslava Geciho pri kontrole a údržbe jemných hrablic. A potom už vchádzame do objektu, v ktorom sa podľa Michala Goruna nachádza srdce čistiarene. „Málokto vie, že ČOV-ka má svoje srdce. Sú to dúchadlá, ktoré takpovediac dávajú čistiarni život tým, že do procesu čistenia vháňajú potrebný kyslík. Bez kyslíka by to nefungovalo.“

Vedúci strediska upozorňuje ešte na jednu zaujímavosť: „Máme tu aj tepelné čerpadlá, pomocou ktorých z tepla odpadovej vody vyrábame teplo. Používame ho na vykurovanie budov a ohrev úžitkovej vody, čím znižujeme náklady na prevádzku čistiarene.“

Namiesto pointy

V polovici mája postihli východné Slovensko a prakticky celú strednú Európu kruté lejaky a povodne. Valiaca sa voda a zosuvy pôd si v okolitých krajinách vyžiadali desiatky ľudských obetí.

„Náš okres a náš závod to našťastie obišlo. Jediným väčším problémom bolo, že nám zaplavilo zdroj pitnej vody Slovenská Kajňa, ale v rámci závodu sme to operatívne riešili. Čo sa týka kanalizácií, tie sa pre zvýšený prietok vody na mnohých miestach upchali, ale myslím si, že to všetko sú situácie, ktoré naši ľudia vedia bravúrne zvládnuť. Najväčší nápor bol na čerpadlá - všetky prečerpávacie stanice bežali prakticky nonstop,“ približuje horúce chvíle Michal Gorun a na záver dodáva:

„Pozorne sme sledovali všetko, čo sa deje okolo nás. Nepretržite sme počúvali správy a v plnej pohotovosti sme mali pripravenú techniku - fekálne i pretlakové vozidlá. A pripravení boli aj ľudia, aby v prípade potreby mohli zasiahnuť v ktorejkoľvek dennej či nočnej hodine. Myslím si, že ani jeden z chlapov by nerep-tal. V tomto smere by som mohol položiť za nich aj ruku do ohňa.“

(fur.)

Foto: Marián Horňák

Poznámka redakcie: Keď sme v druhej polovici mája pripravovali reportáž, nevedeli sme, že krátko nato celé východné Slovensko postihnú ešte väčšie povodne, ktorým sa nevyhne ani jeden závod našej spoločnosti. Udalosti sú podrobnejšie zachytené na strane 6. Pre objektivitu a dokreslenie atmosféry sme pôvodný text tejto reportáže už neaktualizovali a nedopĺňali o nové skutočnosti.

➤ Horúce otázky:

Otázka pre generálneho riaditeľa VVS, a.s. Košice Ing Stanislava Hrehu od kolektívu pracovníkov Hospodárskeho strediska kanalizácií a ČOV vranovského závodu:

„Chceme sa opýtať, pán generálny riaditeľ, či platí, čo ste nám pred časom sľúbili? Len pripomíname, že ide o viacúčelové sacco-kanalizačné vozidlo, ktoré naozaj nutne potrebujeme.“

Cena sacco-kanalizačného vozidla je cca 400 000,-€, preto ich VVS,a.s. nakupuje postupne. Tento rok bolo takéto vozidlo zakúpené pre závod Trebišov. Podľa harmonogramu bude vozidlo pre Vranov kúpené do 2 rokov.

**Hovoríme s riaditeľmi závodov ocenenými za dlhoročný prínos
v starostlivosti o životné prostredie.**

o ľuďoch

Sme hrdí na to, že dodávame to najcennejšie - zdravú pitnú vodu

Michal Ševčík (61 rokov) pochádza z Gerlachova (okres Bardejov). V Prešove sa vyučil za vodoinštalatéra a krátko pôsobil v bardejovskom závode bývalých VVaK. Po základnej vojenskej službe sa vrátil späť do závodu na pôvodnú funkciu montér vodovodov a kanalizácií. V roku 1981 popri zamestnaní ukončil Strednú strojnícku školu pri ZŤS v Bardejove. Jeho najväčším koníčkom je hudba, hrá na niekoľkých nástrojoch. Posledných jedenásť rokov pravidelne beháva, jeho záľubou je aj práca na chate a v záhrade - sám hovorí, že je samoukom mnohých remesiel. Vo funkcii riaditeľa bardejovského závodu pracuje od roku 1997.

Ing. Michal Kačmár (61 rokov) pochádza z Hrabovčika (okres Svidník). Na stavebnej priemyslovke v Košiciach absolvoval odbor vodohospodárske stavby. V roku 1973 ukončil denné štúdium na Stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave v odbore vodné stavby a vodné hospodárstvo so špecializáciou zdravotné inžinierstvo. Po vysokej škole začal pracovať ako projektant zdravotno-inžinierskych stavieb v košickom Hydroconsulte. V mladosti aktívne športoval, venoval sa najmä zápaseniu. V súčasnosti sú jeho najväčšími koníčkami samotné zamestnanie a ťažšia fyzická práca a rád si rekreačne zašportuje. Svidníckemu závodu šéfuje od roku 1991.

Obaja upísali svoj život vode a vodárenstvu. Ako sami hovoria, ich práca si vyžaduje celého človeka a predovšetkým pochopenie zo strany rodiny. Bez toho by to vraj ani nešlo. Na ich doterajšej ceste svetom vodárenstva by sme mohli nájsť mnoho zaujímavých míľnikov - sú nimi napríklad množstvá získaných životných i pracovných skúseností a určite aj ľudia, s ktorými za tie roky spolupracovali.

M. Kačmár: Vodnému hospodárstvu a osobitne vodárenstvu sa nepretržite venujem od skončenia vysokej školy v roku 1973. V oblasti projektovania zdravotno-inžinierskych stavieb som pracoval viac než sedem rokov a vyše 6 rokov som pracoval v štátnej správe v odbore vodného hospodárstva. V oblasti prevádzky vodárenských a kanalizačných zariadení pôsobím takmer 23 rokov, do bývalých Východoslovenských vodární a kanalizácií, závod Svidník, som nastúpil v roku 1987 ako výrobo-technický námestník.

M. Ševčík: Vo vodárenstve pracujem - dalo by sa povedať - takmer od narodenia. Od roku 1967 nepretržite už 43 rokov! Ako montér vodovodov a kanalizácií som sa bezprostredne podieľal na montáži niekoľkých desiatok kilometrov vodovodných i kanalizačných potrubí. Neskôr som pracoval ako majster vodovodov a kanalizácií a ďalšou štáciou bola práca vo funkcii vedúceho DMS v bardejovskom závode.

Riadiť ľudí je dnes veľmi náročné

• Čo všetko obnáša práca riaditeľa závodu? Čo vám zaberá najviac času?

M. Ševčík: Práca riaditeľa závodu je veľmi náročná a zodpovedná, lebo pracovať na takom poste a v takej dôležitej oblasti si vyžaduje veľkú zodpovednosť a obetavosť. A to aj na úkor mojich najbližších a môjho voľného času, lebo voda je život a potrebná je v každom čase. S organizovaním času pri svojej práci nemám problémy, lebo pracujem bez obmedzenia, prácu si viem zadeliť tak, aby to, čo si naplánujem, som aj zrealizoval.

M. Kačmár: Svoju prácu mám rád. Tak ako každá riadiaca funkcia aj práca riaditeľa závodu si vy-

M. Kačmár: Najviac ma teší, ak sú s našimi službami spokojní naši odberatelia.

• ...a čo vás najviac hnevá a zarmucuje?

M. Ševčík: Hnevá ma veľká neznalosť ľudí o zdravej pitnej vode, to, že nevedia doceniť, že otočením kohútika začne tiecť voda a že sa za tým skrýva množstvo ľudskej práce, obetavosti, spotreba energie... Často počúvam: „Vám vodárom je hej, voda vám tečie, prší a vy za to ešte beriete peniaze.“ Preto som rád, že vedenie spoločnosti vkladá nemalé finančné prostriedky do osvetu o vode.

M. Kačmár: Veľmi ma hnevá, ak pri riešení problémov mi niekto povie, že sa to nedá, resp. hľadá rôzne výhovorky prečo sa to či ono nedá urobiť alebo hľadá spôsoby, ako to neurobiť. Rád mám dôslednú prácu.

M. Ševčík: Keď riadiaci pracovník predstúpi pred kolektív, často musí riešiť tie najrôznejšie problémy, či už v oblasti technologických procesov, materiálového zabezpečenia a žiaľ, neraz aj v oblasti medziľudských vzťahov.

• Mohli by ste predstaviť svojich pracovníkov?

M. Ševčík: V bardejovskom závode je 109 zamestnancov, z toho 32 TH pracovníkov a 77 robotníkov, medzi nimi je 16 montérov, traja strojníci stavebných strojov, šiesti vodiči špeciálnych a nákladných vozidiel, jeden kopáč, štyria čističi kanalizačných zariadení, automechanik, murár... V našom závode sú ľudia na vysokej profesionálnej úrovni, čomu nasvedčuje aj niekoľko ocenení, či už medzi závodmi VVS, a.s., alebo na medzinárodných súťažiach. Všetci pracovníci prešli školeniami spôsobilosti na vykonávanie jednotlivých

Ing. Michal Kačmár

žaduje celého človeka; moja práca nekončí stanovenou pracovnou dobou. Vždy však závisí od rôznych situácií, čomu sa musím viac alebo menej venovať. V každom prípade ale platí, že samotné plánovanie a organizácia práce si vyžaduje pomerne veľa času, ak chceme dosiahnuť priaznivé výsledky.

• A čo vás v robote najviac teší?

M. Ševčík: Vždy ma poteší úspech z dobre vykonanej práce a spokojnosť našich odberateľov. To, že sa závodu darí zabezpečovať pre ľudí dostatok zdravej pitnej vody, že máme málo porúch, málo výpadkov v dodávke vody a že sú ľudia spokojní, z toho sa úprimne radujem.

• Hovorí sa, že najťažšia práca nie je práca s číslom, lopatou, francúzskym kľúčom, ale že najťažšia je práca s ľuďmi.

M. Ševčík: Fyzicky pracovať v našej spoločnosti je veľmi ťažké, lebo naši ľudia pracujú v náročných podmienkach, v mrazoch, v daždi. Ale aj riadiť ľudí je dnes veľmi náročné - riadiaci pracovník musí mať veľký rozhľad v celom procese riadenia.

M. Kačmár: Tak ako každá práca má svoje špecifiká, tak aj práca s ľuďmi má svoje osobitosti. Všetko však závisí od prístupu človeka k človeku, od vzájomnej komunikácie. Myslím si, že na základe pracovného vzťahu by nemala chýbať vzájomná úcta a pochopenie.

funkcií. Z môjho pohľadu je kolektív stabilný a ja som hrdý, že som jeho riaditeľom.

M. Kačmár: Vo svidníckom závode pracuje 108 zamestnancov, z toho 27 TH pracovníkov a 81 robotníkov - v zostave je 18 montérov, osem vodárenských robotníkov, päť kanalizačných pracovníkov, 28 strojníkov vodohospodárskych zariadení a 9 vodičov a strojníkov kopacích mechanizmov. Osobitne by som spomenul dvoch pátračov, ktorí vyhľadávajú poruchy na potrubiach. Naši zamestnanci splňajú odborné kritériá, sú profesne veľmi zdatní a tvoria dobrý kolektív, ktorý je schopný riešiť aj tie najzložitejšie problémy.

Vodár musí vedieť predvídať

• Hovorí sa, že vodár musí vedieť rozmýšľať aj jeden - dva kroky dopredu. Čo všetko potrebuje pre svoju robotu?

M. Kačmár: Každý vodár, ktorý si má zastať svoju prácu, musí ovládať remeslo, byť oddaný svojej firme a vedieť rozmýšľať a predvídať. Musí mať silu, ale aj cit v rukách. Musí chcieť pracovať, či je mráz alebo silná horúčava, či je piatok alebo sviatok. A musí byť hrdý na svoju profesiu.

M. Ševčík: Človek, ktorý chce pracovať vo vodárstve, by mal byť zdravý, zdatný a flexibilný. Musí vedieť riešiť rôzne situácie pri odstraňovaní havárií na vodovodnom a kanalizačnom potrubí.

v našom regióne, že prispievam k ich životnej spokojnosti.

Pitnú vodu nič nenahradí!

• Značná časť verejnosti nechce piť čistú zdravú vodu z vodovodu, ale namiesto toho pije rôzne balené nápoje.

M. Kačmár: Chcel by som odkázať verejnosti, že voda z vodovodu je najzdravšia. Je to jedinečná, nenahraditeľná a zdravotne bezpečná tekutina. Jej kvalita je trvale monitorovaná. Žiadne iné nápoje ju nevedia nahradiť! A naopak - rôzne balené, sladené a prifarbované nápoje až priveľmi škodia ľudskému zdraviu.

M. Ševčík: To všetko je spôsobené obrovskou reklamou. Preto považujem za správne rozhodnutie vedenia našej spoločnosti pokračovať v propagácii pitnej vody z vodovodu, aby ľudia mali lepší prehľad o kvalite tejto prírodnej tekutiny.

• A nie je to všetko preto, že ľudia si možno ani neuvedomujú, že pitná voda z vodovodu je čistá, svieža a zdravotne bezchybná?

M. Ševčík: Nevedomosť odrádza ľudí piť vodu z vodovodu, žiaľ, dospelí bránia piť vodu z vodovodu aj deťom a radšej im idú kúpiť oveľa drahšie balené vody.

M. Kačmár: V oblasti osvetly treba pri každej novej príležitosti predkladať verejnosti veľa informácií o dôležitosti konzumácie pitnej vody, o kvalite dodávanej vody a rôznymi, aj netradič-

Michal Ševčík

A vždy, keď zazvoní telefón, musí ísť na zákrok a riešiť problém, ktorý vznikol. Len taký pracovník môže obstáť v našej spoločnosti.

• Voda je základom života. Čo pre Vás dvoch voda osobne znamená?

M. Kačmár: Voda je životodarná tekutina, s ktorou je spätá celá moja profesionálna činnosť, preto mám k nej osobitný vzťah. Všetci, ktorí pracujeme v oblasti vodného hospodárstva, by sme mali byť hrdí na to, že dodávame to najcennejšie - zdravú pitnú vodu.

M. Ševčík: Voda je život, na tom nikto nič nemení. Tak to vždy bolo, je a tak to bude aj v budúcnosti. A ja som hrdý na to, že som dokázal toľko rokov pracovať v tejto oblasti s pocitom, že aj ja sa starám o zdravie tisícov ľudí

M. Ševčík: Ľudia šetria na tom, čo im dáva príroda pre ich zdravie. Poznáam ľudí, ktorí sa boja napiť vody z vodovodu, lebo je biela vraj od chlóru. Jednoznačne im to vyvraciam: Voda občas je biela v pohári, ale preto, že sa tam nachádza malé množstvo vzduchu a nie nadmerné množstvo chlóru! A navyše, chlór nie je vidieť, chlór je možné rozoznať čuchom. Ja osobne stále pijem vodu z vodovodu a nikdy som z pitnej vody nemal nijaké problémy.

• Myslíte si, že konzumácia balených nápojov je preto taká vysoká, že ľudia (dospelí aj deti) silne podliehajú reklamám?

M. Kačmár: Myslím si, že významný vplyv na konzumáciu balených nápojov majú televízie a iné reklamy, ktoré neustále vtĺkajú do povedomia ľudí svoj marketingový zámer.

nými spôsobmi zdôrazňovať jej nezávadnosť a jej význam pre zdravie.

Obidvaja riaditelia si prednedávnom prevzali z rúk ministra životného prostredia SR Jozefa Medveda Čestné uznanie za mimoriadne výsledky a dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie.

M. Kačmár: Toto ocenenie si osobne veľmi vážim. Zaslugu na ňom majú všetci ľudia, ktorí ma viedli k dosiahnutiu dobrých výsledkov a ľudia, s ktorými som dlhé roky spolupracoval a vykonával činnosť v prospech životného prostredia.

M. Ševčík: Bol som milo prekvapený, že sa nezabúda na ľudí, ktorí sa mnoho rokov starajú o tak vzácnu tekutinu akou je voda a podieľajú sa na zveľadovaní životného prostredia, ktoré je nevyhnutné pre život na tejto zemi. (fur)

Poviedka o vode

VVS, a.s. si každý rok pripomína Svetový deň vody vydaním časopisu Vodník, ktorý distribuuje ako prílohu denníka Korzár. V tohtoročnom vydaní vyhlásila redakcia časopisu literárnu súťaž pre deti: Poviedka o vode. Víťazom sa stal žiak piateho ročníka ZŠ s MŠ Muráň - Janko Lukáš.

15. apríla mu za vedenie spoločnosti VVS, a.s. odovzdal darčkový kôš riaditeľ závodu Rožňava - Ing. Stanislav Prcúch.

VODNÍČEK

„Uf“, ale som sa zľakol, keď som si dnes ráno umýval zuby. Čistím si zuby, ešte taký mierne prispátý, veď do školy sa mi vôbec nechce. Zrazu hrmot, buchot – neviem čo sa deje. Hneď som sa prebral a čo nevidím, z vodovodného kohútika trčí nos. Asi sa mi sníva, pomyslel som si. A čistím si zuby ďalej. Pretieram si oči, či naozaj dobre vidím, lebo teraz trčí aj kus brady. A keď to na mňa zažmurkalo, prebral som sa celkom.

„Kto si? Čo si?“ ticho som zašepkal. Asi ma nepočuje.

„Hej! Počuješ?“ Tak mi už povedz, prosím, kto si!“ povedal som o čosi hlasnejšie.

„Ja?“ zažmurkal na mňa. Ja som predsa malý Vodníček a bývam tu.

„A ako si sa sem dostal?“ nedalo mi to pokoja.

„Tak ako sa k tebe dostáva voda. Keď chceš, tak ti to porozprávam.

Niekde ďaleko v lese vyviera voda z prameňa. Tá priteká do vodojemu, kde sa dezinfikuje, aby k vám prišla už bez jedinej chybičky. K vám domov sa voda

potom dostáva potrubím.

Takže ty otočíš kohútikom a máš vodu, ktorá prospieva tvojmu zdraviu, posilňuje tvoje zuby a kosti, nespôsobuje obezitu, uhasí ti smäd a prinesie ti osvieženie. Obsahuje množstvo minerálnych látok a neobsahuje žiadne škodlivé látky.

Ešte by som ti toho mohol porozprávať veľa, ale ty už musíš ísť do školy.“

A už ho nebolo. Darmo som otáčal kohútikom, aby mi ešte niečo porozprávam. Ale teraz som sa už ponáhľal do školy, vyrozprávať spolužiakom, čo som zažil. Nevedel som sa však už dočkať večera, keď si pôjdem umyť zuby.....

Autor: Janko Lukáš

Víťaz - žiak piateho ročníka ZŠ s MŠ Muráň - Janko Lukáš s hodnotnou cenou a riaditeľ závodu Rožňava - Ing. Stanislav Prcúch (vpravo)

Pomôcky: NOIR, DREN	Vulkán	Schoval	Mesto v Bulharsku	Pomôcky: INDO, ÚR	Kostra, výstuž	Prijímal tekutinu	Grécky polostrov	Solmizačná slabika	Spojka	<div></div> <div>Vodu pime priebežne po celý deň: Keď cítíme smäd... (pokračovanie v tajničke)</div>				
Juh, po taliansky				Nebdela										
Žltohnedé farbivo (čes.)				Čína, po rusky Morský dravec										
1. časť								Tyčinka na farbenie perí	Doktor (skr.)					
Vyplyval (arch.)						Hnev (kníž.) Čierny, po francúzsky								
Chem. značka hliníka			Iba Základná číslovka				Pán, po maď. Spolok (lat.)			Citoslovce smiechu	Americké mužské meno	Druh poloovice	Horské jazero	
Pomôcky: ODE, EO	Lomcuj	2. časť Predpona - má súvis s Indiou							Pomoc, po anglicky Architekt. reliéf					
Tôňa					V, vo (lek.) Meno Teodory			Vnímal zrakom Óda v hudbe						
Divadlo Stana Štepku (skr.)				Trojsýtny alkohol Linka dôvery						EČV okresu Svidník	Majstrovstvá Európy Španielska rieka			
Planétka						Starogécky hrdina								
Prieskumný vrt						3. časť								

Chcete vedieť, čo pijete?

Potrebujete si dať urobiť rozbor vody?

Využite kvalitné služby akreditovaných laboratórií VVS, a.s.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. poskytuje zákazníkom nasledovné služby:

- Akreditované odbery pitných, povrchových a odpadových vôd a kalov
- Fyzikálne a chemické rozborý pitných, podzemných, odpadových vôd a kalov
- Mikrobiologické a biologické analýzy pitných a povrchových vôd
- Špeciálne anorganické a organické analýzy pitných a povrchových vôd
- Špeciálne rádiologické analýzy
- Porovnanie výsledkov rozborov s legislatívnymi predpismi

Zoznam laboratórií: pitných vôd: Boľany - 055/7924 519, 0911 968 564; Brezovica - 055/7924 519, 0911 968 564; Bukovec - 055/7924 519, 0911 968 564; Michalovce - 055/7924 519, 0911 968 564, 056/6810 530; Rožňava - 055/7924 519, 0911 968 564; Stakčín - 055/7924 519, 0911 968 564; Svidník - 055/7924 519, 0911 968 564; **odpadových vôd:** Humenné - 055/7924 518, 0910 868 642, 057/7880 563; Kendice - 055/7924 518, 0910 868 642, 051/7572 441; Rožňava - 055/7924 518, 0910 868 642; Trebišov - 055/7924 518, 0910 868 642; e-mail: uchtc@vodarne.eu

Akreditované odbery a akreditované skúšky pitných, povrchových a odpadových vôd v súlade s ISO /IEC 17 025 vykonávajú laboratória:

Špecializované laboratórium vôd Košice:

VVS, a.s., GR – ŠLV Košice, Komenského 50, 042 48 Košice, tel: 055/7293 221, 7924 440, 0911 968 267, fax: 055/7924 664, e-mail: slv@vodarne.eu

Laboratórium odpadových vôd Košice:

VVS, a.s., GR – LOV Košice, Komenského 50, 042 48 Košice,

tel: 055/7924 451, fax: 055/7924 664, e-mail: lov@gr.vvs-as.sk

Služby poskytujeme na základe objednávky podanej v príslušnom zákazníckom centre, resp. písomne na adresu VVS, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, kde je potrebné uviesť požadovaný rozsah analýzy. Bližšie informácie na www.vvs-as.sk, www.vodarne.eu